

AKÇAY'DAKİ (MUĞLA-DENİZLİ) BAZI EPİLİTİK DİYATOME TAKSONLARININ MEVSİMSSEL GELİŞİMİ

C.N. SOLAK* & M. BARLAS** & K. PABUCÇU**

ÖZET

Bu çalışmada Akçay'da tespit edilen epilitik diyatomelelerin mevsimsel değişimleri Haziran 2001 ile Eylül 2002 tarihleri arasında incelenmiştir. Her preparat üzerinde yaklaşık 200 kabuk sayılmış, materyallerin baskınlık değeri açısından tanımlanması [1] tarafından verilen metoda göre yapılmıştır. Buna göre, bir takson örneklemede var, ancak sayımda çıkmamış ise "0,1" değerini almıştır. Daha sonra komünitede yer alan her bir türün yüzdesi hesaplanmıştır. Komünitede bir türün sıklık değeri % 10 dan fazla ise "dominant", % 1 - 10 arasında ise "mevcut" ve % 1 den az ise "bulunur" olarak isimlendirilmiştir. Bu çalışmada da taksonların baskınlık değeri % 5 - 10 arasında ise "mevcut" ve % 10 dan fazla ise "dominant" olarak tanımlanmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda toplam 75 diyatome taksonu tespit edilmiştir. Bu taksonlardan sırasıyla; *Cymbella affinis* Kützing (% 17,40) ve *Achnanthes minutissima* Kützing (% 16,06) nın popülasyonda "dominant" , *Denticula elegans* Kützing (% 9,82), *Gomphonema olivaceum* (Lyngbya) Kützing (% 9,04), *Diatome vulgare* Bory (% 7,20), *Meridion circulare* var. *constricta* Van Heurck (% 5,76), *Gomphonema parvulum* Kützing (% 5,44), *Synedra ulna* (Nitszh) Ehrenberg (% 5,24), *Navicula exigua* (Greg) Müller (% 5,19) nın ise "mevcut" durumda olduğu ve bu taksonların toplam baskınlığının % 81,15 olduğu tespit edilmiştir.

GİRİŞ

Canlılığın devamı açısından önemli olan su; bütün canlı organizmaların yapısına girmesi, metabolik olaylar için en başta gelen hayat maddesi özelliği taşıması ve sucul organizmalar için yaşama ortamı oluşturması nedeniyle insanoğlunun daima dikkatini çekmiştir.

Dünyanın % 71 i sularla kaplı olup, bunun da % 97,4 ü deniz suyudur. Geriye kalan % 2,6 lık oran ise karalardaki toplam su potansiyelidir. Bu miktarın da ancak % 0,3 lük kısmı "kullanılabilir" tatlısu potansiyelidir. Bu potansiyel ise toplam 214 ülke tarafından paylaşılmaktadır [2]. Bu kaynakların ne denli sınırlı olduğu ve korunması gerektiği gerçeği gözardı edilmemelidir.

Ülkeler sınırları içindeki akarsuların su kalitesini izleme ve yüksek tutmak durumundadırlar. Popülasyon yapısı ve büyüklüğünü gösteren alg komünitesi, özellikle diyatomeleler, su habitatının değişiminin iyi bir indikatördür [3, 4, 5, 6]. Algler, kirlilik vb olaylara karşı hassastır ve sucul ekosistemdeki kirlilik durumunun